

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΣΟΥ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΩΣ ΝΤΕ ΓΚΟΜΠΙΝΩ

Η ΛΗΣΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸ περί 'Ελλάδος βιβλίον τοῦ Γκομπινώ. Πῶς ἀνεπτύχθη ἡ ληστεία στὴν 'Ελλάδα. Ἡ δράσις τῶν ληστῶν. Ὁ Καπετάν Κίτσος. Πῶς τὸν ἀπεκράτισεν ὁ Ναυτίλος. Οἱ χωρικοὶ καὶ οἱ λησταί. Ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ἀγγλων. Ληστικαὶ φιλοφροσύναι καὶ ἱπποτισμοί. Οἱ χωρικόφαλοι φίλοι τῶν ληστῶν. Φτώχεια, πείνα καὶ δυστυχία. Φταίει ἡ Ἑυρώπη κλπ. κλπ.

ΠΩΣ καὶ σήμερον μὲ τοὺς Ρετζίους καὶ τοὺς Κοιματάους, ἐτοί καὶ σὲ παλαιότερα χρόνια πολὺς ἔγινε λόγος καὶ πολὺς θόρυβος γιὰ τὴν τρομερὴ μύστιγα τῆς ἰσθμίου χώρας, τὴν ληστεία, ἡ ὁποία φέραιε στὴν 'Ελλάδα περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Σχετικῶς ἡ τὴν ἑσθὴν τῶν ληστῶν τῆς περιόδου αὐτῆς, κατ' ὀρθογραφίαν τῶν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας ἐν γένει, εἶνε καὶ ἡ σελὶς αὐτῆ, τὴν ὁποίαν μεταφράσαμε ἀπὸ τὸ περί 'Ελλάδος βιβλίον τοῦ Κομητῶς Ντέ Γκομπινώ.

Ἡ ληστεία, γράφει ὁ Γκομπινώ, ἀνεπτύχθη στὴν 'Ελλάδα ἐκ παραλλήλου μὲ τὸν ἀγῶνα κατὰ τὸν Τούρκον. Ὑπῆρξε δηλαδὴ ἓνα ἀπὸ τὰ ἀπαράτητα κατὰ τοὺς ἀσολοῦνθον κάθε ἔθνικῃ δάσει. Μήπως ἡ Γαλλία, κατὰ τὸ διάστημα τῆς Τρομοκρατίας καὶ κατὰ τὰ πρότα χρόνια τῆς Παλινορθώσεως, δὲν εἶχε κατακτήσει ἄνδρον ληστῶν; Στὴν ἴδια θεοὶ βρέθηκε καὶ ἡ Γερμανία, σὲ ἀνάλογες περιστάσεις. Γιὰ τοὺς ἴδιους λοιπὸν λόγους γνώρισεν καὶ ἡ 'Ελλάς τὴν τρομοκρατίαν τῆς ληστείας κατὰ τὸ 1830 καὶ λίγα χρόνια ἀργότερα, σὲ ὅλη τῆς τὴν ἔντασι καὶ τὴν φρικαλεότητα.

Οἱ λησταί οἱ τρομοκρατισάντες τὴν 'Ελλάδα κατὰ τὰ πρότα χρόνια τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀποκτηθείσης μὲ τόσον αἶμα, δὲν ἦσαν Ἕλληνας οἱ περισσότεροι. Κατῆγοντο κυρίως ἀπὸ τὰ τουρκοκρατούμενα μέρη καὶ, ἰδίως ἀπὸ τὴν Ἡπειρὸν, ἡ συμφορὴς τῶν δὲ ἀπετελοῦντο ἀπὸ ἐλάχιστον ἀριθμὸν μελῶν. Κατὰ τὸ 1830 περίπου, ὁ ἀρχιληστής Κίτσος εἶχε τρομοκρατήσει ὅλην τὴν Ἄττικην, ἐπὶ κεφαλῆς ἑλτὰ ἢ ὀκτὼ ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι κατήγοντο ὅλοι, ὅπως καὶ ὁ ἀρχηγὸς τους, ἀπὸ τὰ χωρὰ τὰ ἐκείθεν τῶν συνόρων τῆς 'Ελλάδος. Ὅταν δὲ ὁ Κίτσος θέλησε κάποτε νὰ μεταβῆ καὶ νὰ δράσῃ στὰ περὶ χώρα τοῦ Ναυτίλου, οἱ χωρικοὶ τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς, τὸν κινήσαν, τὸν ἔπασαν, τὸν ἔσφαξαν τὸ κεφάλι καὶ τὸ ἔστειλαν στὴν Ἀθήνα.

Ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ἀγγλων

(Εἰκὼν τῆς ἐποχῆς)

Αὐτὰ συνέβησαν στὸ Ναυτίλο. Στὴν Ἀθήνα δὲν θα συνέβαινε τὸ ἴδιο. Καὶ ὁ λόγος εἶνε ἀπλούστατος: Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν συνηθιστοὺς ληστας καὶ δὲν τοὺς κατεδίωκαν καὶ τόσο. Ἐξ ἄλλου, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι οἱ λησταί ἦσαν ἱπποτικώτατοι ἀπέναντι τῶν φτωχῶν χωρικῶν. Ὅ, τι ἔπερναν ἀπὸ αὐτοὺς—τρόφιμα, ὄπλα ἢ εἰδη οὐρησθῶ—τοὺς τὰ πλήρωναν καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Πολλὰς φορὰς μάλιστα, ὅταν παρουσιαζότανε κινεὶα διαφορά μεταξὺ τῶν χωρικῶν, οἱ λησταί ἐπαίαν ῥόλο διατηροῦν καὶ συνεφίλωναν τ' ἀντιμαχόμενα μέρη. Θεωροῦσαν, βλέπετε, καθῆκον τὸν νὰ προστατεύουν τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδυνάτους καὶ νὰ διατηροῦν τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν χωρικῶν. Ἄλλοιμον ὅμως στὸν πλούσιον χωρικὸν ἢ γαιοκτημονίαν πῶς θάπερτε στὰ χεῖρα τους. Τὸ ζητούσανε ἓνα εἶδος φόβου ὑποτελείας, ἀνάγκαιβάνοντες... νὰ τὸν προστατεύουν καὶ νὰ τὸν φυλάινε ἀπὸ κάθε ἄλλο... κλέφτη. Ἄν δεχότανε νὰ καταβῆ τὸν φόρο αὐτὸ, οἱ λησταί τὸν ἐπρωστάτευαν. Ἄν ἀρνιότανε, πολὺ γλῆγορα θὰ μετανοοῦσε γιὰ τὴν ἀπειροσμία τὸν αὐτῆ. Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀπὸ τοὺς πλουσίους, ἔδιδαν πρόβλημα στοὺς λη-

σταί τὸ φόρο πῶς τοὺς ζητούσανε, γὰρ νῆζοντε τὸ κεφάλι τους ἥσογο.

Ἐνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα εἰσοδήματα τῶν ληστῶν ἦτανε τὰ λίτρα πῶς τοὺς ἔδιδαν οἱ συλλεμβανόμενοι αἰχμαλωτοί. Ἦσαν δὲ αὐτοὶ ἢ οἱ πλούσιοι τῆς ἐπαρχίας πῶς δὲν ἐδέχθησαν νὰ πληρώσουν φόρον ὑποτελείας ἢ οἱ ἔξνοι περιηγηταί, πῶς εἶχαν τὴν ἀπονοσσία νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰς πόλεις γὰρ νὰ θαμιάσουν διάφορες ἀρχαιοῦτες εἰς ἐρημικὰ μέρη εἰσοζόμενες.

Οἱ λησταί δὲν κακοεπιχειροῦσαν καθόλου τοὺς αἰχμαλωτοὺς τῶν. Ὅταν ὅμως ἐκείνοι ἔβαναν κινεὶα ἀπόπειρα νὰ εἰδοποιήσουν τὴν χωροφυλακίαν, τότε οἱ λησταί ἐφαινοντο σκληροὶ καὶ ἀνένδοτοι, καὶ τοὺς τοῦφεύζαν χωρὶς πολλὰς διατητώσεις.

Ἦρην ἀπὸ κάμποσα χρόνια, δύο Ἀγγλοὶ, ὁ λόρδος Η... καὶ ἓνας φίλος του, βγήσαν νὰ κινήσουνε στὸν Παργασοῦ. Πολλοὶ φίλοι τῶν ἀπὸ τὴν Πάτρα τοὺς συμβούλευσαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ σκεῦμα αὐτὸ, διὰ τὸν φόβον τῶν ληστῶν, ἐκείνοι ὅμως δὲν τοὺς ἀκούσαν. Ἐτοίμην ἔπαθαν καὶ πίστησαν αἰχμαλωτοὶ ἀπὸ τοὺς ληστας.

Ἡ Ἀγγλικὴ πρεσβεία, ἡ ὁποία ἤθελε καὶ ἀπὸ ἄλλου τὸ ἔκρινεν νὰ πράξῃ σὲ παρόμοιες περιστάσεις, ἀπεφάσισε, εὐγενῶς φρονημένη καὶ γὰρ νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ φηροσῶ Ἕλληνοσῶ Βασιλείου, νὰ καταβῆ εἰς ἴδιον τίς 75,000 φράγκα φράγκα πῶς ζητούσαν οἱ λησταί ὡς λίτρα, γὰρ ν' ἀφίρουν ἐλευθέρους τοὺς Ἀγγλοὺς αἰχμαλωτοὺς.

Οἱ λησταί κράτησαν τότε τὸ λόρδο καὶ ἐλευθέρωσαν τὸν φίλον του γὰρ νὰ πάη στὴν Ἀθήνα, νὰ πάρῃ τὰ χρήματα καὶ νὰ τοὺς τὰ παραδώσῃ. Ὁ φίλος τοῦ λόρδου πήγε πράγματι στὴν Ἀθήνα, πήρε τίς 75,000 φράγκα καὶ ἔναγῆρσε σὲ τὸ ἡμέρι τῶν ληστῶν. Μὰ τὰ χρήματα αὐτὰ δὲν τὰ δέχτηκαν οἱ λησταί γιατί ἦσαν τραπέζογραμμάτια. Ἡθέλαν χρυσάφι! Τότε, ὁ σύντροφος τοῦ λόρδου ἀναγκάστηκε νὰ ξαναπάη στὴν Ἀθήνα καὶ ν' ἀλλάξῃ τὰ χαρτονομίσματα μὲ χρυσόν!...

Τὴν ὥρα πῶς ἐγένετο ἡ καταβολὴ τῶν λίτρων, ὁ ἀρχιληστής φίλισε στοργικώτατα τὸν λόρδο καὶ τὸν προσκόλεσε νὰ κάτσουν νὰ φάνε μαζῶν

γὰρ τελευταία φορὰ. Ὁ λόρδος, ὁ ὁποῖος εἶχε μείνει κατενθουσιασμένος ἀπὸ τοὺς εὐγενικοὺς τρόπους τῶν ληστῶν, δέχτηκε μὲ μεγάλη χαρὰ νὰ προσκόμει.

Ἐσφάζαν λοιπὸν ἓνα ἀρνί, τὸ ἔψησαν στὴ σούβλα καὶ τῶσφωσαν στὸ φαγοπότι. Ὁ ἀρχιληστής χάρισε τὸν λόρδο τὸ χαντζῆρι του, γὰρ νὰ τὸν θυμιάτῃ καὶ τοῦ ἔξυφισεν ἴκονος του τὴ γενεαὶα του, ἢ ὁποία εἶχε μεγαλώσει τίς ἡμέρες τῆς αἰχμαλωσίας, εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ ἀγάπης.

Ἐτότε, φιλήθησαν σὰν καλοὶ φίλοι καὶ χωρίστηκαν.

Ἐπῆρξε βέβαια στὴν 'Ελλάδα τὴν περίοδο αὐτὴ χωροφυλακίαν, τῆς ὁποίας ἔργον ἦτο ἡ καταδίωξις καὶ συλλήψις τῶν ληστῶν. Ἡ ἀβελτηρία ὅμως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἔγινε ἀφορμὴ νὰ μεταβληθῶν τὰ ὄργανα αὐτὰ τῆς τάξεως εἰς τυράννοους τῶν χωρικῶν, χειροτόνησι καὶ ἀπὸ τοὺς ληστας. Οἱ χωροφύλακες δὲν πληροῦνταν καλά. Πεινοοῦσαν, δυστυχιοῦσαν, ἐπέφεραν. Καὶ ἡ ἀνέχειά τους τοὺς ἐσποροῦνε γὰρ γίνονταν καὶ νὰ λησταῖον τὰ φτωχὰ καὶ χωρὰ, τὰ ὁποία ἀκριβῶς ἦσαν ἐντεταλμένοι νὰ φυλάινε καὶ νὰ προστατεύουν!... Ἡ διαγωγή αὐτῆ τῶν χωροφυλάκων ἀνάγκαιε τοὺς χωρικοὺς νὰ ἐνοσχοῦν, νὰ τρομοδοτοῦν καὶ νὰ κρύβουν τοὺς ἱπποτικῶς ληστας τῆς

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ποιητής Σαντέγγι είχε τη συνήθεια να ανακρίνεται όλη την ημέρα και να βγαίνει όλη το σπίτι του μόλις έσοφώστανε.

Κάποιο βράδυ θέλησε να επισκεφθεί τον ναύ το Άγιον Βίκτωρος, στον οποίο εργαζόσαντο θαυμάσια έργα τέχνης. Ο θρωφός, όμως, τοί ναυό άρνήθηκε να τού επιτρέψει την είσοδο, με την δικαιολογία ότι ήταν άργα.

Ο ποιητής μας, βλέποντας ότι με τις παρακλήσεις και τις βεσίες δέν κατορθώνει να κινήσει την ισχυρογνωμοσύνη του θρωφού, τού έβαλε στο χέρι με τρυφό ένα χρυσό εικόσφοραγκο. Ο θρωφός άνοιξε τότε άμισως την πόρτα και έποδέχθηκε με τή γλυκύτερα μειδιάματ του τον γενναίοδωμο ποιητή.

Μόλις ο Σαντέγγι πήρε μέσα, παρεκάλεσε τον θρωφού να τού φέρη μερικά βιβλία που είχε λησμονήσει σ' ένα πάγκο, έξω από τή ναύ. Ο άπορητοκώτατος θρωφός έσπευσε να άποαούση, μόλις όμως, βγήκεν από τή ναύ, ό λονηρός ποιητής έβλεπε έμφορτωές την πόρτα και τήν άμπαρούσ από μέσα. Ο θρωφός ό άποιος, σημειώσατε, ήταν με τή νευρίατ του, μόλις άντελήθη την παγίδα στην όποιαν είχε πέσει, άρχισε να παροαυή την ποιητή να τού άνοιξη.

— Άδύνατον! άπήτησε ό Σαντέγγι. Τέτοια ώρα άποαορύνεται ν' άνοιξη ή πόρτα...

— Έγώ, έν τοις τος, έλασθηθήσεν ό θρωφός, σάς άνοιξα ποιητομείο...

— Έγώ τας αυτές συνθήκας υπό τας όποιας μού άνοιξε, σου άνοιγο και έγώ!... απήτησεν ό Σαντέγγι.

Ο θρωφός, θέλοντας και μη, άναγκάσθηκε να επιστρέψη στον ποιητή τή χρυσή εικόσφοραγκο. Και τότε ό Σαντέγγι έσπευσε να τού ακούξη την πόρτα.

Ο διάσημος ζωγράφος Ζουβενέ, μη έχοντας κάποτε τή ναύ και ήσυχίασ με τή κατωκία, πάνο στο μουσαμά του παρκτου του δουκιου του, τή πορταύό ένός άπονοτός φίλου του. Η άπονοτής, όμως τού αρχιτέκτονα αυτού πορταύου ήταν τόσο καταληκτική, ώστε οι θαυμαστές τού ζωγράφου άπέσπασαν τή νομιάτ αυτού τού μουσαμά από τή πόρτα. Τή πορταύό αυτό θεωρούται ως έντα από τή καλύτερα έργα τού Ζουβενέ, σήμερα δέ έχει άμύθητη άξία.

Ο στρατηγός ντ' Βιβόν, έγραφε κάποτε από την Μισσηνή, όπου ήταν στρατοπεδευμένος, μιά έπιστολή στον βασιλέα Λουδοβίκο 14ο, ή όποια έτελείωνε έτσι: «Γιά να άποθή νικηφόρος ό άγού, μιά χροιάζονται άποαορήτως δέκα χιλιάδες άνδρες...»

Ο γραμματέας του, όμως, ντ' Τερρόν, στον όποιον παρέδωκε τή γραμμάτ για να τή ταχυδρομίση, πρώττ' τή σφραγίση έπρόσθεσε άντ' έστρωγράφου:

«... και ένας καλός στρατηγός!»

πριφροφίας τον.

Όταν οι χοροφύλακες είδαν ότι παντού τούς μισούσαν, δέν άοησαν να γίνουν κ' αυτοί φίλοι και σμαχιασ τών ληστών!...

Ένας από αυτούς τούς χοροφύλακας μού έλεγε μιά μέρα:

— Γιατί να μίν τους άποαορήζουμε αυτούς τούς άνδρούπους, άφου κανείς δέν φροντίζει για μιάς, άφου και αυτή ή κυβέρνησις μιάς έγκατέλειψε στο έλεος τού Θεού;

Και' αυτών τών τρώων, ό χοροφύλαξ έγινε στην Έλλάδα ό καλύτερος φίλος τού ληστου, έφ' όσον οι πολιτικοί του και οι άρχηγοί του τών άφησαν γινού και πεινασμένο.

Οι πολιτικοί δέν είχαν καμιά ν' ένδιαφεροθών για τή όργανα τής τάξεως. Είχαν δική τους, άτομικά τους συμφέροντα να κυττάζουν. Κι' έτσι ή άνομιλος πολιτική κατάσταση, ή συνεχής άλλωστε τών Κυβερνήσεων, ή άορμώσιμα ληστεία, είχανε μεταβάλει την Έλλάδα σέ μιά χώρα άναρχία.

Πούός έστραγε για τήν ληστείασ αυτήν κατάσταση; Η ίδια ή Έλλάδα μήπως; Καθόλου! Όλη ή εύθνη βαρύνει την Εύρώπη. Απτή ελεε άναλάβει την πολιτική διαταραχούσ τού μικρού αυτού και ένδόξου βασιλείου. Είχε άποαορίσει να κινή την Έλληνική λαό, ένα λαό συνταγματικό, και να τού μεταδώση τόν πολιτισμό της. Λησμονήσ, όμως, ότι ό λαός αυτός μόλις είχε άπαλαχθή από τή δεσμιά πολιτείας δουλείας και ότι έπρεπε να περσούν πολλά χρομιά για ν' άποκτήση τή πνεύμα τής τάξεως και τής έννομίας, όπως τας αντίλαμβάνοντα οι Εύρωπαίοι.

«Άς μίν κατηγορή λοιπόν ή Εύρώπη την Έλλάδα!»

ΚΟΜΗΣ ΝΤΕ ΓΚΟΜΠΙΝΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΣΤΑ ΛΕΧΑΙΝΑ

Τό λευλευδοστέλιμα τών αυλών. Η πρωτομαγιάτικη όρσοιά. Οι γέροι τρεβαδουρει. Τό μαγιέπουλο. Τά αύτεσχεδιαζόμενα τραχειύδια. Τό τραχειύδι τού άρχοντα. τού καπετάνιου. Τι έγινετο άλλετε κτλ. λτλ.

Από τή βεβδύ τής πασιουής τής Πρωτομαγιάς, τόν παλό καιρό, στα Λεχαινά, ή κοπέλλες τού χωριού φορούσαν άορηο μαντήλι σ' κεφάλι, καθήριζαν τις αδές των οπιαιών, σκόρπιζαν παντού λουλούδια και κρεμοούν οεφάνια στις πόρτες. Την αούή, π.χ. καλοχρημωσίον έρεχαν, παρές-παρές, στην έξοχη για να πάρουν άπ' τις βούδες την πρωτομαγιάτικη όρσοιά, με τήν όποια τή έπλεσαν τή πείσασα τους κότε πραι, όλο τή χρομό.

Όλο τή πρωτ' γούριζαν στή χωριό τέσσερες γέροι, κρατώντας ένα μεγάλο μπουκετό σέ σήμα κώνων. Στο κάτω μέρος τού μπουκετου αυτού ήταν κρεμασμένο ένα κουδονάκι. Οι γέροι τραγουδούσαν όλοι μαζί, ένά ένα ώσορηο παιδί, που συμβόλιζε τή Μάν, ντυμένο με χρυσοκέντητη φουσανέλλα, κορλούκια και φέμελη και σκεπασμένο με λουλούδια και οεφάνια, χούριε ή άισού του, άκοιουθώντος τή όρσοιά τού τραγουδιού. Τα περισορές άπ' αυτά τή τραγουδία άποσχεδιούζονταν έκεινη τήν ώρα σπ' τούσ γέρους τή γροιδιάς, οι όποιοι ταίριαζαν τραγουδία για τις νιές, τις νιούτες, τις παρθένας, τις χήρες κλπ.

Παραθέτομε έδώ μερικά άπ' τή χαρακτηριστικότερα τραγουδία τής πρωτομαγιάς. Στο νύδ ποινε για παντρεία π. χ. λένε τή παρκαύτα τραγουδι:

Ο γιός τού άρχοντου κίνησε να πάη ν' άρεθωνιάση με τετρακόσιους άρχοντες, μ' έννα ζυγίε παιγνιά. Έπλησαν κ' άρεθωνιάσαν και γούσαν ζοπισο, έπλησαν κ' άπέστρανε σ' ένα πλατύ μινιάτι, έμπλησαν τή κονταρία τους κ' έδσαν τ' άγορί τους, έστρωσε ό νύδ τή γούνα του κ' έκατσε ή κορη άπάνο κ' έβγαλε άπ' τή δισκαμια τόν άφρατα παξιμαδιά.

Φάγε φρή, φάγε λαχνι, φάγε γαϊτανά, φάδε. — Εσύ να φας, λεβέντη μου, όπούνε κωπασμένος. Εγώ έφαγα στή μύνα μου κ' είμαι θεραπτεμένη. Ούλός ό κόπος σ' άγατά σ' άνατολή και δύση. Χόρσεν, Μή μ', χούριε καθως χούριεσ πάντα, καθως χούριεσ ή έμφορες και τ' άξια παλληκάρια.

Στό σπεί τού νέου καπετάνιου, οι γέροι τρεβαδουρει λέν' αυτό τή τραγουδι:

Έλάτε να πεινασόμε αυτό τή παλληκάρια όπούνε ρουσομώτακο κ' έχει μεγάλη γούρη. Νά τού άγοράσομαι άλογο, σέλλα και σαλιάνη να περταύή να χαιρέτα στους κάμπους καθάλλωρη. Τού έκσχη τή σαλόλοισο και τούριε ό περτίτης. Μήτε σέ πέτραν έκατσε, μήτε σ' έλλάς κλωνάρι, μονάχα έπήγε κ' έκατσε σέ κόρησ την άγκάλη. — Πετρίτη, ποινά ό άφέντης σου κ' έμένενο ό καλός μου; — Κάτου στους κάμπους έρχεται, μαζώνει παλληκάρια, μαζώνει νιούς για πόλεμο και γέροντας για όρμινει, να πάν να πολεμισόμε δυο-τρεις μεγάλες χούρες τήν Πρέβεζα για τή φλοφή, τήν Άστα για τ' άσημ και τή Κονστατινούπολη για τή Χριστιανούση.

Στούς γέροντες πάλι λέγαν τή εξής τραγουδι:

— Άφέντη μου, άφεντούλη, λέντε βολές άφέντη, λέντε βολές άφέντερες και πάλι άφέντης είσαι. — Όταν φορές τή κόκκινα, κόκκινος πήγους είσαι, όταν φορές τή πράσινα, τή θάλασσα θαμωνείσ κ' σ' όθε πατήση τ' άτι σου πηγάδια φανερόναι, πηγάδια λευκοπήγαδια, μαύμαφάνετες βούδες.

Ούλές ή βούδες τού άφέντος έκει πάν και μωμίζον και μιά βουά, μακρή βουά δέ θέλει να γωμιση.

— Άλλες βουές τήν άρωστών, άλλες βουές τής λένε:

— Βουά, για δέν παίρνεις νερό, βουά, για δέ γωμίζεις (μίζεις)

— Μήπως έγώ ήρθα για νερό, μήπως για να γωμίζω (μίζω)

— Ηρθα να ιδώ ό άφέντης σου πός στρώνει, πός και πός λέφτον τ' άθηα άπάνου του, τή γούδα στην πο...

και τή όμορφα τριαντάφυλλα φιλούν τή μάγουλα (λά του.

